

Maarssen, Zandweg 4
Gemeente Stichtse Vecht (Utr.)
Archeologische Begeleiding
conform protocol IVO-Proefsleuven

Steekproefrapport 2012-01/01U

Maarssen, Zandweg 4
Gemeente Stichtse Vecht
Archeologische Begeleiding
conform protocol IVO-Proefsleuven

Een onderzoek in opdracht van
mevrouw V. van Kesteren

Steekproefrapport 2012-01/01U
ISSN 1871-269X

auteurs: E. de Nes MA (archeologe)
& drs. E. Hoven (senior archeoloog)
autorisatie: dr. J. Jelsma (senior archeoloog)

De Steekproef bv werkt volgens de
Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie 3.2

Foto's en tekeningen zijn gemaakt door
De Steekproef bv, tenzij anders vermeld.

© De Steekproef bv Utrecht,
februari 2012

Niets uit deze uitgave mag worden
vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt
zonder bronvermelding.

De Steekproef bv aanvaardt geen
aansprakelijkheid voor eventuele schade
voortvloeiend uit de toepassing van de
adviezen of het gebruik van de resultaten van
dit onderzoek.

De Steekproef bv
Archeologisch Onderzoeks- en Adviesbureau
Hogeweg 3
9801 TG Zuidhorn

Laan van Chartroise 174
3552 EZ Utrecht

telefoon	030 – 8200534
fax	030 - 8200536
internet	www.desteeekproef.nl
e-mail	info@desteeekproef.nl
kvk	02067214

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	2
1.1 Ligging van het plangebied.....	3
2. Vooronderzoek.....	4
2.1 Fysische geografie	4
2.2 Historische geografie.....	4
2.3 Archeologie.....	5
2.4 Archeologische verwachting.....	6
3. Veldonderzoek.....	7
3.1 Werkwijze.....	7
3.2 Resultaten van het onderzoek.....	8
4. Conclusies.....	10
4.1 Beantwoording onderzoeksvragen.....	10
4.2 Waardering van de vindplaats.....	11
4.3 Advies	11
Literatuurlijst.....	12
Appendix I: Archeologische Periode-indeling.....	
Appendix II: Ligging van het plangebied.....	
Appendix III: Bouwtekening oorspronkelijke situatie.....	
Appendix IV: Ligging werkputten.....	
Appendix V: Allesporenkaart.....	
Appendix VI: Vondstenlijst.....	

Samenvatting

Op 25 januari 2012 is door De Steekproef een archeologische begeleiding conform protocol IVO-P uitgevoerd aan de Zandweg 4 te Maarssen. Het veldwerk is onder leiding van drs. Edwin Hoven (senior KNA archeoloog) door drs. Nicole van der Ham (KNA archeoloog ArcheoMedia) en drs. Daan Isendoorn (archeoloog ArcheoMedia) uitgevoerd conform de KNA 3.2, het PvE dat voor dit onderzoek was opgesteld door R.W. de Groot van Archeologisch Adviesbureau RAAP (De Groot 2011) en de veiligheids- voorschriften zoals opgesteld in het Veiligheids- & Gezondheidsplan dat voor de werkzaamheden was opgesteld door R&P Milieutechniek bv (Wouters 2012).

De graafwerkzaamheden ten behoeve van een nieuwe uitbouw en een nieuwe serre zijn archeologisch begeleid en gedocumenteerd. Hierbij zijn enkel muurresten, baksteen- en betonresten aangetroffen, die aan de voormalige bebouwing binnen het plangebied uit de jaren '60-'70 van de twintigste eeuw gerelateerd kunnen worden. Er zijn tijdens de begeleiding van de ontgraving van beide werkputten geen archeologische relevante sporen aangetroffen, noch zijn er archeologisch relevante vondsten gedaan.

Advies

Er zijn tot op een diepte van circa 0,7 m onder het maaiveld geen archeologische resten aangetroffen. Er wordt daarom geadviseerd het plangebied ten minste voor ontgravingen en werkzaamheden tot op deze diepte vrij te geven. Er kan niet worden uitgesloten dat op een dieper niveau binnen het plangebied nog archeologische resten aanwezig zijn. Voor ontgravingen dieper dan 0,7 m onder het maaiveld wordt archeologische begeleiding geadviseerd.

Administratieve gegevens van het plangebied

Provincie	Utrecht
Gemeente	Stichtse Vecht
Plaats	Maarssen
Toponiem	Zandweg 4
Kaartblad	31H
Coördinaten plangebied Centrumcoördinaten	131.615/461.135
Coördinaten hoekpunten	131.624/461.147 (N) 131.631/461.136 (O) 131.604/461.123 (Z) 131.599/461.134 (W)
Oppervlakte van het plangebied	Circa 70 m ²
Oppervlakte van het onderzoeksgebied	Circa 70 m ²
Uitvoering veldwerk	25 januari 2011
Bevoegde overheid	Gemeente Stichtse Vecht De heer R.D. Boekhout Postbus 1212 3600 BE Maarssen 0346-254000 dennis.boekhout@stichtsevecht.nl
Deskundige namens de bevoegde overheid	Milieudienst Zuidoost Utrecht Contactpersoon: Mevrouw F. Hogenboom Laan van Vollenhove 3211 Postbus 461 3700 AL Zeist 030-6999507 F.Hogenboom@milieudienstzou.nl
Opdrachtgever	Mevrouw V. van Kesteren Parkweg 22 3603 AC Maarssen vera.vankesteren@bnpparibas.com
OM-nummer	50096
ISSNnr.	1871 - 269X
Uitvoerder	De Steekproef bv
Steekproef projectcode	2012-01/01U
Geomorfologische context	Stroomrug
NAPhoogte maaiveld	1,12 m +NAP
Maximale diepte onderzoek	Circa 0,7 m
Huidig grondgebruik	Bebouwd en verhard (tuin).
Beheer en plaats van documentatie	De Steekproef Utrecht en het Provinciaal Depot voor Bodemvondsten te Utrecht.

1. Inleiding

Op 25 januari 2012 is door De Steekproef een archeologische begeleiding conform protocol IVO-P uitgevoerd aan de Zandweg 4 te Maarssen. De aanleiding voor deze begeleiding was de sloop van een oude uitbouw aan het monumentale pand aan de Zandweg en de realisatie van een nieuwe en grotere uitbouw. De ontgraving voor de fundering van de geplande uitbouw zijn archeologisch begeleid. Vanwege de aanwezige bodemvervuiling van zware metalen in het plangebied gebeurde dit onder strenge veiligheidsmaatregelen door hiervoor gekeurde medewerkers (Figuur 1).

Tijdens het onderzoek diende op onderstaande onderzoeksvragen antwoord te worden gegeven:

- In welke mate is de bodem in het plangebied verstoord?
- Kan de bij het booronderzoek in boring 1 en 2 waargenomen verstoring worden gerelateerd aan activiteiten in de nieuwe tijd? Zo ja, welke. Zo nee, hoe is deze verstoring wel te verklaren?
- Welke archeologische resten (sporen en structuren) zijn aangetroffen tijdens het onderzoek?
- Wat is de aard, omvang, inhoudelijke en fysieke kwaliteit van de aangetroffen archeologische resten?
- Hoe kan het ondoordringbare puin dat in boring 3 en 4 is aangetroffen worden geduid? Betreft het muurresten of gaat het om structuren die aan de baksteenoven kunnen worden gerelateerd?
- Waaraan kunnen eventuele muurresten worden gedateerd? Is een fasering zichtbaar binnen de aangetroffen muurresten? Zo ja, uit welke periodes dateren de verschillende fasen?
- Wat is de datering van de aangetroffen archeologische resten?
- Zijn er sporen uit andere periodes dan de nieuwe tijd aangetroffen?
- Zo ja, wat is de aard, omvang, datering, fysieke en inhoudelijke kwaliteit van deze sporen?

Indien een oven is aangetroffen

- Hoe was de constructie van de oven?
- Welke informatie over het productieproces kan uit de aangetroffen sporen, structuren en vondsten worden verkregen?
- Kan de gebruiksduur van de oven (globaal) bepaald worden?
- Welke delen van de oven zijn bewaard gebleven?
- Indien geen archeologische resten zijn aangetroffen. Hoe kan dit worden verklaard?

Het veldwerk is onder leiding van drs. Edwin Hoven (senior KNA archeoloog) door drs. Nicole van der Ham (KNA archeoloog ArcheoMedia) en drs. Daan Isendoorn (archeoloog ArcheoMedia) uitgevoerd conform de KNA 3.2 en het PvE dat voor dit onderzoek was opgesteld door R.W. de Groot van Archeologisch Adviesbureau RAAP (De Groot 2011). De archeologen in het veld zijn gekwalificeerd voor werken in verontreinigde grond en hebben de veldwerkzaamheden uitgevoerd volgens de veiligheids-voorschriften zoals opgesteld in het Veiligheids- & Gezondheidsplan dat voor de werkzaamheden was opgesteld door R&P Milieutechniek bv (Wouters 2012).

1.1 Ligging van het plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Zandweg 4 te Maarssen, gemeente Stichtse Vecht, provincie Utrecht (Appendix II). De werkzaamheden vinden plaats ten zuiden en oosten van het monumentale pand aan de Zandweg 4, dat bekend staat als rijksmonument 't Goed ten Bosch' (Rijksmonumentnummer 26466). Het plangebied wordt in het westen begrensd door de huidige bebouwing en de Zandweg, die langs de oostelijke oever van de Vecht loopt. In het noorden wordt het plangebied eveneens begrensd door de huidige bebouwing. Aan de overige zijden ligt de tuin en oprit behorende bij de bebouwing. Het plangebied was voor aanvang van de werkzaamheden in gebruik als uitbouw van het huis (Appendix III, Figuur 1).

Figuur 1. Foto van de plangebied met de benodigde veiligheidsmaatregelen. Vanwege de verontreinigde grond is het plangebied afgezet met hekken. De grond wordt in containers afgevoerd en medewerkers zijn verplicht het terrein via een decontaminatie-unit (links in beeld) te betreden en te verlaten.

2. Vooronderzoek

In het plangebied is in 2011 door archeologisch adviesbureau RAAP een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek door middel van boringen uitgevoerd (Nales 2011). De resultaten van het vooronderzoek worden hieronder kort samengevat.

2.1 Fysische geografie

Het plangebied grenst aan de watervoerende loop van de Vecht, die loopt vanaf de stad Utrecht en afwatert naar het hedendaagse IJsselmeer. Op de geomorfologische kaart ligt het plangebied op de stroomrug van de Vecht (kaartcode 3K26), bestaande uit beddingafzettingen afgedekt met oeverafzettingen. Op de bodemkaart is het plangebied gekarteerd als bebouwde kom. Op basis van de kartering die circa 100 m ten oosten van het plangebied heeft plaatsgevonden, bestaat de verwachting op het voorkomen van kalkhoudende poldervaaggronden (bodemkaartcode Rn15a). Poldervaaggronden zijn kleigronden met een grijze, roestig gevlekte ondergrond die niet slap is. De bovengrond is eveneens grijs, is relatief humusarm en is de meest voorkomende bodem in het Nederlands rivierengebied. Tevens staat op de bodemkaart aangegeven dat de gronden ten oosten van Maarssen naar verwachting afgegraven zijn. De kleigronden in het Vechtgebied en Oude Rijngebied zijn namelijk vanwege hun goede zand-kleiverhouding geschikt voor de baksteenindustrie. De afgraving van de klei vond in het Vechtgebied reeds plaats vanaf circa 1400 na Chr. Hierbij werd zoveel mogelijk de klei afgegraven tot op het beddingzand, waarna de bouwvoor en afval weer werd teruggestort. De grondwatertrap van het plangebied is naar verwachting III/IV. Deze grondwatertrap wijst erop dat de gemiddeld hoogste grondwaterstand wordt aangetroffen rondom 40 cm -Mv en de gemiddeld laagste grondwaterstand op een diepte van 80-120 cm. Een dergelijk hoge gemiddelde en variërende grondwaterstand betekent voor de aanwezigheid van zowel eventuele organische als anorganische archeologische resten dat deze nog in relatief goede staat kunnen zijn.

2.2 Historische geografie

Het plangebied ligt historisch gezien in een gebied dat bekend staat als de Oostwaard, een gebied dat onder sterke economische invloed heeft gestaan van de baksteenindustrie. Uit historisch kaartmateriaal en een gravure daterend tussen 1650 en 1653 blijkt dat op de oostelijke oever van de Vecht, ook ter hoogte van het plangebied, steenovens en bijbehorende landhuizen gestaan hebben. Ter hoogte van het plangebied staat op de gravure 'steenoven Sr. Vander Graef' met ernaast een groot landhuis met een uitkijktoren en een wenteltrap. Deze steenoven stond ook wel bekend als het 'Goed ten Bosch'. Het is echter moeilijk vast te stellen welke elementen van het complex, de steenoven zelf of het landhuis, in het plangebied liggen. Ten oosten van het Goed ten Bosch zijn duidelijke blokvormige, rationeel geplande kavels te herkennen, die wijzen op het afgraven van de klei (afvletten) op de oevers van de Vecht.

Het pand aan de Zandweg 4 zelf, dat een rijksmonumentale status heeft, is cultuurhistorisch dus zeker van belang. Het pand, dat bekend staat als 't Goed ten Bosch, bestaat uit twee woningen en dateert uit omstreeks 1700. Het is gebouwd direct aan de Vecht (langs de dijk) en maakt daarmee deel uit van een reeks van buitenplaatsen uit deze periode, die als het ware een gordel vormen tussen Maarssen en Loenen.

2.3 Archeologie

Binnen het plangebied zelf heeft, met uitzondering van het booronderzoek door RAAP in 2011, geen eerder archeologisch onderzoek plaatsgevonden en er zijn geen eerdere waarnemingen gedaan. In de directe omgeving van het plangebied daarentegen zijn wel archeologische waarden bekend. Ten noorden en westen bevinden zich op de Archeologische Monumenten Kaart (AMK) drie terreinen van hoge archeologische waarde (AMK terreinen 12012, 11471 en 11472). AMK terrein 12012 betreft de historische dorpskern van Maarssen. Het dorp is gedurende de middeleeuwen ontstaan en heeft zich ontwikkeld langs de oever van de Vecht. De aanwezigheid van landhuizen en kastelen langs deze oevers is zeer bepalend geweest voor de ontwikkeling van het dorp, waardoor het gebied op de archeologische monumentenkaart is opgenomen. AMK terrein 11471, aan de westzijde van de Vecht en 260 m ten noordwesten van het plangebied omvat de resten van een kasteel, dat in 1083 is gebouwd. In het rampjaar 1672 is het verwoest, waarna van de ruïnes in de achttiende eeuw nog een landhuis is gebouwd. Dit is inmiddels ook verdwenen. De verwachting bestaat dat er nog funderingen in de grond aanwezig kunnen zijn, maar vanwege latere bouwwerkzaamheden kent het terrein naar verwachting een hoge mate van verstoring. Op een afstand van 160 m ten westen van het plangebied ligt AMK terrein 11472, waarop nog steeds een kerk staat met een nog oorspronkelijke middeleeuwse tufstenen toren (ARCHIS waarnemingsnummer 31939). Tevens zijn in de omgeving van het plangebied reeds diverse onderzoeken uitgevoerd. Eén van deze onderzoeken heeft direct ten noorden van het plangebied plaatsgevonden, op een afstand van 40 m (ARCHIS waarnemingsnummer 43175). Op deze plek is een waterput opgegraven tijdens de aanleg van een riolering. Er is geen dateerbaar materiaal aangetroffen bij deze opgraving, maar men vermoedt dat deze waterput tot de steenbakkerij Goed ten Bosch behoort, welke rond 1780 hier gestaan heeft. Een booronderzoek, dat op 60 m ten noordoosten van het plangebied heeft plaatsgevonden, laat eveneens de verwachting op een steenplaats bestaan (ARCHIS onderzoeksmelding 28333). Oudere resten zijn naar verwachting niet meer aan te treffen, omdat de oorspronkelijke ondergrond verstoord is geraakt. Circa 100 m ten noordoosten van het plangebied heeft eveneens een archeologisch onderzoek plaatsgevonden, waar de conclusie wordt getrokken dat de bodem als gevolg van de teelt van siringen verstoord is geraakt (onderzoeksmelding 29945). Hierdoor kon de archeologische verwachting in het plangebied met betrekking tot de ijzertijd, middeleeuwen en nieuwe tijd worden bijgesteld naar laag. In het oostelijk deel van het onderzochte gebied is op circa 3,0 - 4,0 m diepte het pleistocene dekzand aangetroffen. Op basis van het bureauonderzoek kon worden vastgesteld dat de top van het dekzand geërodeerd geraakt. Aan de overzijde van de Vecht - op een afstand van 160 m ten westen van het plangebied - is direct aan het water wel een archeologische vindplaats aangetroffen. Proefsleuvenonderzoek door RAAP heeft daar de aanwezigheid van een nederzetting aangetoond uit de vroege en late middeleeuwen (onderzoeksmelding 25937). Het vondstmateriaal bestond onder andere uit greppels, paalsporen en aardewerk (ARCHIS waarnemingsnummers 411359 en 412443).

In 2011 zijn door RAAP vier boringen in het plangebied gezet. Deze boringen, die tot maximaal 2,3 m onder het maaiveld reikten, hebben geen archeologische indicatoren opgeleverd. Tijdens het veldonderzoek is vastgesteld dat het bodemprofiel in boring 1 en 2, de boringen die het meest dicht tegen het monumentale pand staan, bodemkundig nog grotendeels intact is. In de boringen zijn de oorspronkelijke oeverafzettingen van de Vecht nog op het beddingzand aanwezig. Alleen de bovenste 50-75 cm is verstoord. Er zijn echter geen archeologische indicatoren in de boringen aangetroffen, die een aanwijzing vormen voor de aanwezigheid van een archeologische vindplaats binnen dit deel van het plangebied. De boringen in het oostelijk deel van het plangebied, boringen 3 en 4, zijn gestaakt in puin. Mogelijk hangt dit puin samen met een voormalig landhuis of steenoven in het plangebied.

2.4 Archeologische verwachting

Op de archeologische beleidskaart van de gemeente Stichtse Vecht krijgt het plangebied een hoge archeologische verwachtingswaarde vanwege de ligging in de historische dorpskern van Maarssen. Deze verwachtingswaarde wijkt enigszins af van de verwachtingen zoals deze geformuleerd zijn op de Archeologische Monumentenkaart (AMK) van de provincie Utrecht, waarbij het plangebied geen deel uit maakt van de historische dorpskern. Op de Cultuurhistorische Hoofdstructuur van de Provincie Utrecht en de IKAW is aan het plangebied wel een hoge archeologische verwachtingswaarde toegekend. Deze is gebaseerd op de ligging van het plangebied op de stroomrug van de Vecht, die vanwege de hoge en droge ligging in het landschap aantrekkelijk is geweest voor bewoning. Op basis van de verwachtingskaart van de gemeente Stichtse Vecht geldt voor het plangebied een middelhoge verwachting op het aantreffen van resten vanaf de ijzertijd.

3. Veldonderzoek

3.1 Werkwijze

Gezien het feit dat er bodemvervuiling door zware metalen in het plangebied was vastgesteld, zijn alle graafwerkzaamheden onder milieukundige begeleiding en conform de vereiste veiligheidsnormen uitgevoerd.

De graafwerkzaamheden ten behoeve van een nieuwe uitbouw en een nieuwe serre zijn archeologisch begeleid en gedocumenteerd (Figuur 2, Appendix V). De bouwput ten behoeve van de nieuwe aanbouw aan de oostzijde van het pand aan de Zandweg 4 is gedefinieerd als werkput 1. De put ter vernieuwing van de serre aan de zuidzijde van de woning is werkput 2 genoemd (Zie Appendix IV voor de ligging van de werkputten). De aanleg van het vlak en de dieper gelegen funderingssleufjes zijn begeleid en vastgelegd door middel van foto's en tekeningen (schaal 1:20). Door een landmeter zijn vaste punten uitgezet ten behoeve van het meetsysteem. Vondsten die bij de aanleg van de putten tevoorschijn kwamen, zijn verzameld.

Na het bereiken van de maximale ontgravingsdiepte voor de bouwwerkzaamheden voor de uitbouw en serre zijn de archeologische werkzaamheden afgerond.

Figuur 2. Foto van de graafwerkzaamheden en archeologische begeleiding. Foto van werkput 1 genomen richting het westen. Links achter op de foto is de serre nog te zien, waar later op de dag werkput 2 aangelegd is.

3.2 Resultaten van het onderzoek

Fysische geografie

Vanwege de beperkte diepte van de werkzaamheden was een fysisch geografisch onderzoek tijdens de archeologische begeleiding niet mogelijk, noch noodzakelijk. Er is wel een foto genomen van het profiel aan de oostzijde van werkput 1, deze toont duidelijk de geringe diepte van de werkput van circa 0,5 m onder het maaiveld (Figuur 3). Ter hoogte van de funderingsleufjes was de ontgravingsdiepte maximaal circa 0,7 m onder het maaiveld, maar ook dit was niet voldoende voor een fysisch geografisch onderzoek.

Archeologie

Voor aanvang van de archeologische begeleiding van de graafwerkzaamheden ten behoeve van een nieuwe uitbouw en een nieuwe serre zijn de oude uitbouw aan de oostzijde en de serre aan de zuidzijde van het huis gesloopt (Appendix III). De uitbouw aan de oostzijde van het huis dateerde volgens mondelinge mededeling van Dhr. K. Rijken (architect en opdrachtgever van het bureau- en booronderzoek dat in 2011 is uitgevoerd) uit de periode 1960-1970. Ook de kelder, die onder een klein gedeelte van die uitbouw ligt, dateert uit deze periode (Nales 2011).

In werkput 1 ligt in het zuidoosten de hierboven genoemde kelder behorend bij de uitbouw uit de jaren '60/'70 van de twintigste eeuw. De kelder is tijdens het onderzoek vrijgelegd en weer opgevuld om een stabiele basis voor de verdere bouwwerkzaamheden te creëren. Tussen de kelder en de nog bestaande bebouwing van het huis zijn resten muurwerk, modern beton en een laag met bouwpuin en cement aangetroffen die gerelateerd zijn aan de gesloopte uitbouw uit de periode 1960-1970. Ook is parallel aan de nieuw gegraven funderingsleuf in werkput 1 een oost-west lopende vloer of fundering van beton met daarop moderne baksteen en beton vrijgelegd. Al deze aangetroffen muur en vloerresten zijn overblijfselen van de gesloopte twintigste eeuwse uitbouw van het huis aan de Zandweg 4. Er zijn geen archeologisch relevante sporen aangetroffen (Appendix V).

In werkput 2, aan de zuidzijde van het huis ter hoogte van de voormalige serre, zijn geen sporen aangetroffen noch vondsten gedaan (Figuur 4).

Vondsten

Bij de aanleg van de werkput 1 zijn wat vondsten verzameld. Het betreft zes stuks glas uit de nieuwe tijd en een fragment pijpensteel (Appendix VI). De vondsten zijn losse aanlegvondsten zonder archeologische context. In overleg met de depotbeheerder van het Provinciaal Depot Bodemvondsten Utrecht is besloten dat de vondsten gedeselecteerd kunnen worden.

Figuur 3. Foto van het profiel aan de oostzijde van werkput 1.

Figuur 4. Foto van het vlak in werkput 2.

4. Conclusies

Alle waargenomen en gedocumenteerde muurresten, baksteen- en betonresten binnen het plangebied zijn gerelateerd aan de voormalige bebouwing binnen het plangebied. Het betreft de inmiddels gesloopte uitbouw uit de jaren '60-'70 van de twintigste eeuw. Er zijn tijdens de begeleiding van de ontgraving van beide werkputten geen archeologische relevante sporen aangetroffen, noch zijn er archeologisch relevante vondsten gedaan.

4.1 Beantwoording onderzoeksvragen

In welke mate is de bodem in het plangebied verstoord?

In het plangebied, in de begeleide werkput 1, heeft de gesloopte oude uitbouw van het huis resten in de grond achtergelaten. De aangetroffen muurresten, betonresten en bouwpuinconcentraties hangen samen met de uitbouw uit de twintigste eeuw en kunnen worden gezien als moderne verstoringen van de bodem.

Kan de bij het booronderzoek in boring 1 en 2 waargenomen verstoring worden gerelateerd aan activiteiten in de nieuwe tijd? Zo ja, welke. Zo nee, hoe is deze verstoring wel te verklaren?

Deze onderzoeksvraag kan op basis van het uitgevoerde onderzoek niet worden beantwoord. De exacte locaties van boringen 1 en 2 zijn niet vermeld in het vooronderzoek, waardoor niet kan worden vastgesteld waar deze boringen liggen in relatie tot het ontgraven gedeelte voor de nieuwe uitbouw.

Welke archeologische resten (sporen en structuren) zijn aangetroffen tijdens het onderzoek?

Er zijn geen archeologische resten aangetroffen.

Wat is de aard, omvang, inhoudelijke en fysieke kwaliteit van de aangetroffen archeologische resten?

Niet van toepassing. Er zijn geen archeologische resten aangetroffen.

Hoe kan het ondoordringbare puin dat in boring 3 en 4 is aangetroffen worden geduid? Betreft het muurresten of gaat het om structuren die aan de baksteenoven kunnen worden gerelateerd?

Deze onderzoeksvraag kan op basis van het uitgevoerde onderzoek niet worden beantwoord. Het ondoordringbare puin in boringen 3 en 4 is op respectievelijk 75 en 100 cm onder het maaiveld aangetroffen, de ontgravingen voor de nieuwe uitbouw en serre gingen maar tot maximaal 70 cm onder het maaiveld.

Waar aan kunnen eventuele muurresten worden gedateerd? Is een fasering zichtbaar binnen de aangetroffen muurresten? Zo ja, uit welke periodes dateren de verschillende fasen?

Niet van toepassing. Er zijn archeologisch relevante muurresten aangetroffen.

Wat is de datering van de aangetroffen archeologische resten?

Niet van toepassing. Er zijn geen archeologische resten aangetroffen.

Zijn er sporen uit andere periodes dan de nieuwe tijd aangetroffen?

Nee, er zijn geen archeologisch relevante sporen aangetroffen. Enkel resten van de gesloopte uitbouw uit de twintigste eeuw.

Zo ja, wat is de aard, omvang, datering, fysieke en inhoudelijke kwaliteit van deze sporen?
Niet van toepassing. Er zijn geen archeologisch relevante resten aangetroffen.

Indien een oven is aangetroffen:

Hoe was de constructie van de oven?

Niet van toepassing. Er zijn geen resten van een oven aangetroffen.

Welke informatie over het productieproces kan uit de aangetroffen sporen, structuren en vondsten worden verkregen?

Niet van toepassing. Er zijn geen resten van een oven aangetroffen.

Kan de gebruiksduur van de oven (globaal) bepaald worden?

Niet van toepassing. Er zijn geen resten van een oven aangetroffen.

Welke delen van de oven zijn bewaard gebleven?

Niet van toepassing. Er zijn geen resten van een oven aangetroffen.

Indien geen archeologische resten zijn aangetroffen. Hoe kan dit worden verklaard?

Het ontbreken van archeologische resten in de werkputten kan worden verklaard door de voormalige uitbouw aan de zuidoost zijde van het huis en de serre aan de zuidzijde, en door de geringe ontgravingsdiepte. Op de ontgraven diepte zijn alleen resten van de voormalige moderne bebouwing aangetroffen.

4.2 Waardering van de vindplaats

Er is geen archeologische vindplaats aangetroffen. Een waardering is daarom niet mogelijk, noch noodzakelijk.

4.3 Advies

Er zijn tot op een diepte van circa 0,7 m onder het maaiveld geen archeologische resten aangetroffen. Er wordt daarom geadviseerd het plangebied ten minste voor ontgravingen en werkzaamheden tot op deze diepte vrij te geven. Er kan niet worden uitgesloten dat op een dieper niveau binnen het plangebied nog archeologische resten aanwezig zijn. Voor ontgravingen dieper dan 0,7 m onder maaiveld wordt archeologische begeleiding geadviseerd.

Literatuurlijst

Blijdenstijn, R., 2007: *Tastbare Tijd, Cultuurhistorische atlas van de provincie Utrecht*, Amsterdam.

Centraal College van Deskundigen (CCvD), 2010: *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA) Landbodems*, versie 3.2, Gouda.

Groot, R. W. de, 2011: *Programma van Eisen: Archeologische begeleiding. Zandweg 4 te Maarssen, gemeente Stichtse Vecht*, RAAP-PvE 1026, Leiden.

Nales, T., 2011: *Plangebied Zandweg 4, Maarssen, gemeente Stichtse Vecht; archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek (verkennde/karterende fase)*, RAAP-notitie 3775, Leiden.

Wouters, M., 2012: *V&G plan uitvoeringsfase & plan van aanpak bodemsanering, Zandweg 4 te Maarssen versie 1.0 (16-12-2011)*, R&P Milieutechniek.

Kaartmateriaal:

ANWB bv, 2004: *ANWB Topografische Atlas Utrecht/Flevoland 1:25.000*, Den Haag.

Cultuurhistorie in de provincie Utrecht (interactieve kaart). Te raadplegen via:

<http://www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/alle-onderwerpen/monumenten/cultuurhistorie/>

Uitgeverij Nieuwland: *Grote Historische Topografische Atlas 1:25000 Utrecht circa 1905*.

Internet:

AHN-Viewer www.AHN.nl. Actueel Hoogtebestand Nederland. Rijkswaterstaat, Adviesdienst Geoinformatie en ICT.

ARCHIS 2. <http://archis2.archis.nl/> Het online registratie- en informatiesysteem van de RCE.

HISGIS www.hisgis.nl

Kadaster www.kadaster.nl

Monumenten www.monumenten.nl

Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB) www.sikb.nl

WatWasWaar www.watwaswaar.nl

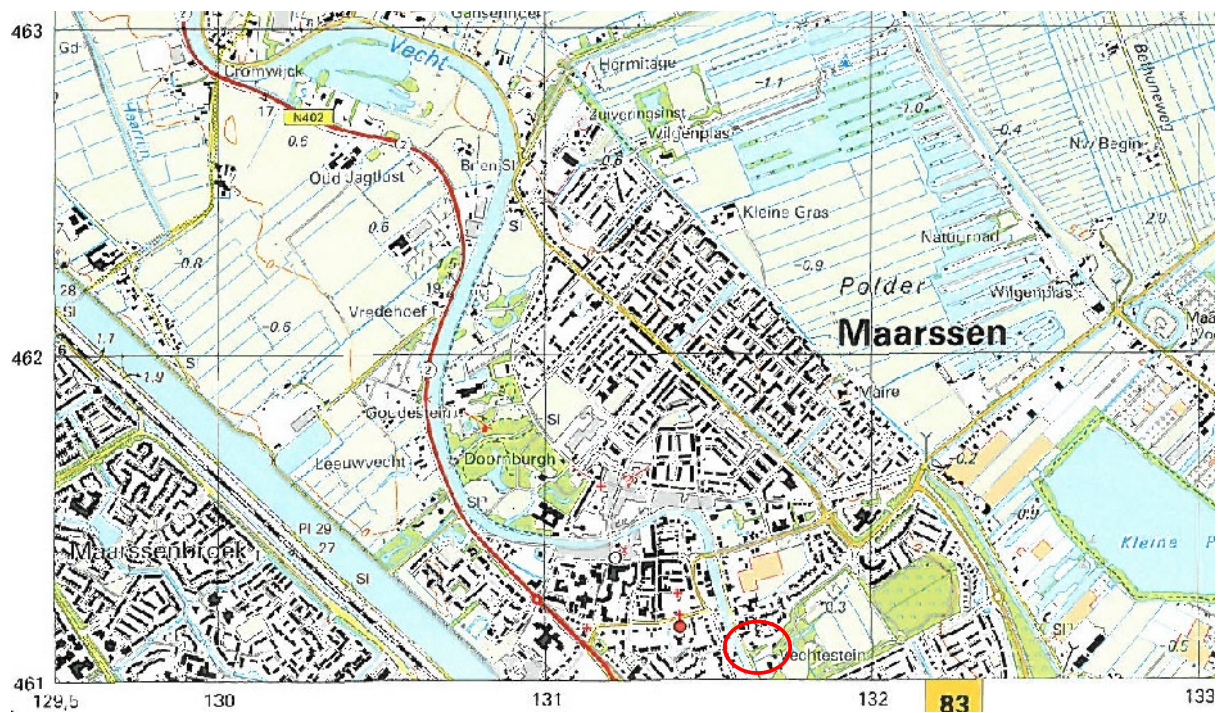

Appendix I: Archeologische Periode-indeling

paleolithicum:		ijzertijd:	
paleolithicum vroeg:	tot 300.000 BP	ijzertijd vroeg:	800 - 500 vC
paleolithicum midden:	300.000 - 35.000 BP	ijzertijd midden:	500 - 250 vC
paleolithicum laat:	35.000 BP - 8.800 vC	ijzertijd laat:	250 - 12 vC
paleolithicum laat A:	35.000 - 18.000 BP	romeinse tijd:	
paleolithicum laat B:	18.000 BP - 8.800 vC	romeinse tijd vroeg:	12 vC - 70 nC
		romeinse tijd vroeg A:	12 vC - 25 nC
mesolithicum:		romeinse tijd vroeg B:	25 - 70 nC
mesolithicum vroeg:	8.800 - 7.100 vC	romeinse tijd midden:	70 - 270 nC
mesolithicum midden:	7.100 - 6.450 vC	romeinse tijd midden A:	70 - 150 nC
mesolithicum laat:	6.450 - 4.900 vC	romeinse tijd midden B:	150 - 270 nC
		romeinse tijd laat:	270 - 450 nC
neolithicum:		romeinse tijd laat A:	270 - 350 nC
neolithicum vroeg:	5.300 - 4.200 vC	romeinse tijd laat B:	350 - 450 nC
neolithicum vroeg A:	5.300 - 4.900 vC	middeleeuwen:	
neolithicum vroeg B:	4.900 - 4.200 vC	middeleeuwen vroeg:	450 - 1.050 nC
neolithicum midden:	4.200 - 2.850 vC	middeleeuwen vroeg A:	450 - 525 nC
neolithicum midden A:	4.200 - 3.400 vC	middeleeuwen vroeg B:	525 - 725 nC
neolithicum midden B:	3.400 - 2.850 vC	middeleeuwen vroeg C:	725 - 900 nC
neolithicum laat:	2.850 - 2.000 vC	middeleeuwen vroeg D:	900 - 1.050 nC
neolithicum laat A:	2.850 - 2.450 vC	middeleeuwen laat:	1.050 - 1.500 nC
neolithicum laat B:	2.450 - 2.000 vC	middeleeuwen laat A:	1.050 - 1.250 nC
		middeleeuwen laat B:	1.250 - 1.500 nC
bronstijd:		nieuwe tijd:	
bronstijd vroeg:	2.000 - 1.800 vC	nieuwe tijd A:	1.500 - 1.650 nC
bronstijd midden:	1.800 - 1.100 vC	nieuwe tijd B:	1.650 - 1.850 nC
bronstijd midden A:	1.800 - 1.500 vC	nieuwe tijd C:	1.850 – heden
bronstijd midden B:	1.500 - 1.100 vC		
bronstijd laat:	1.100 - 800 vC		
Saalien:	370.000 – 130.000 BP		
Eemien:	130.000 – 115.000 BP	vC.: voor Christus	
Weichselien		nC: na Christus	
Vroeg-Weichselien:	115.000 – 73.000 BP	BP: Before Present; Present = 1950	
Midden-Weichselien:	73.000 – 13.000 BP		
Laat-Weichselien:	13.000 – 10.000 BP		

Appendix II: Ligging van het plangebied

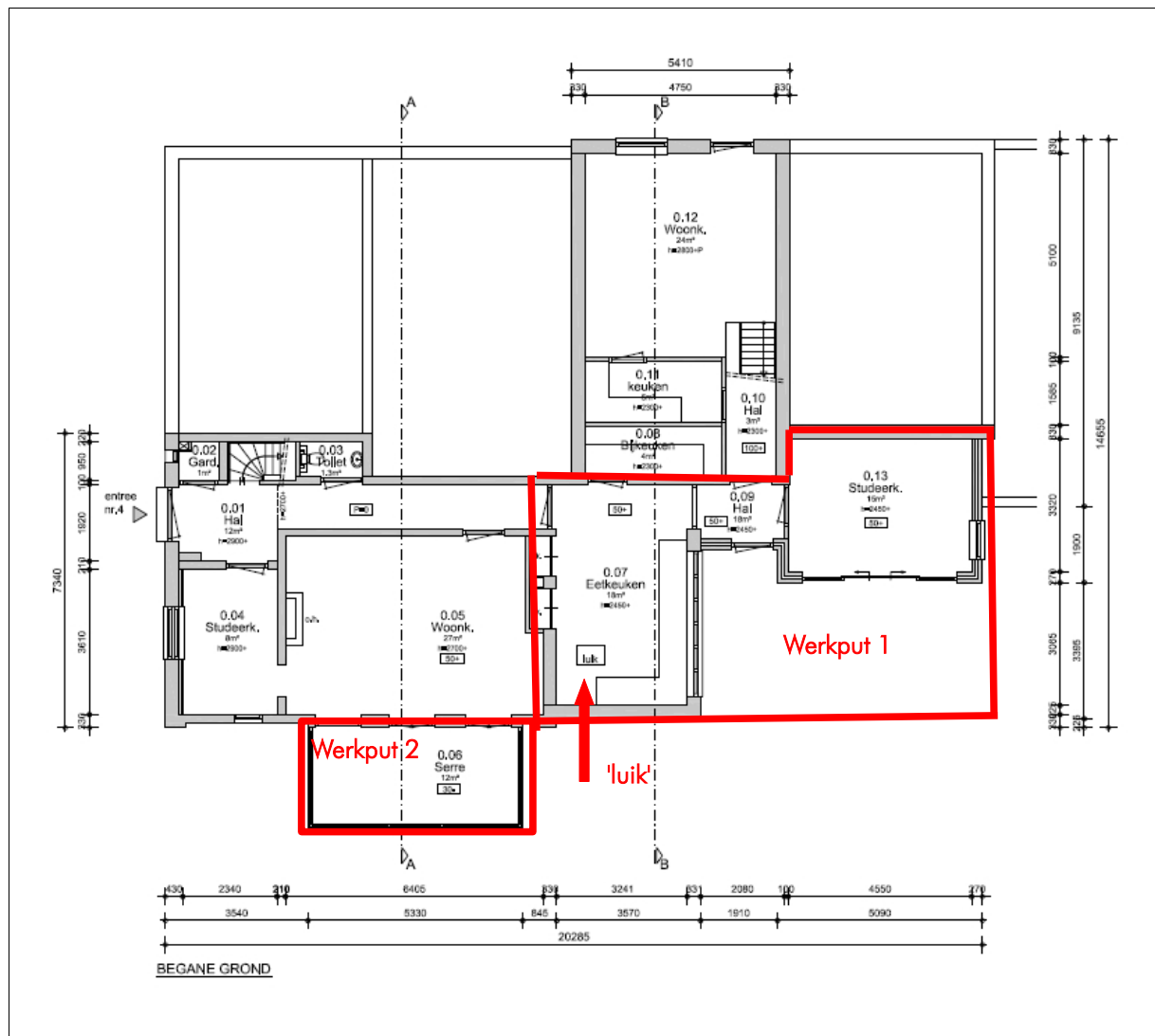
Het plangebied ligt binnen de rode cirkel.

Bron: ANWB Topografische Atlas Utrecht/Flevoland 1:25.000.

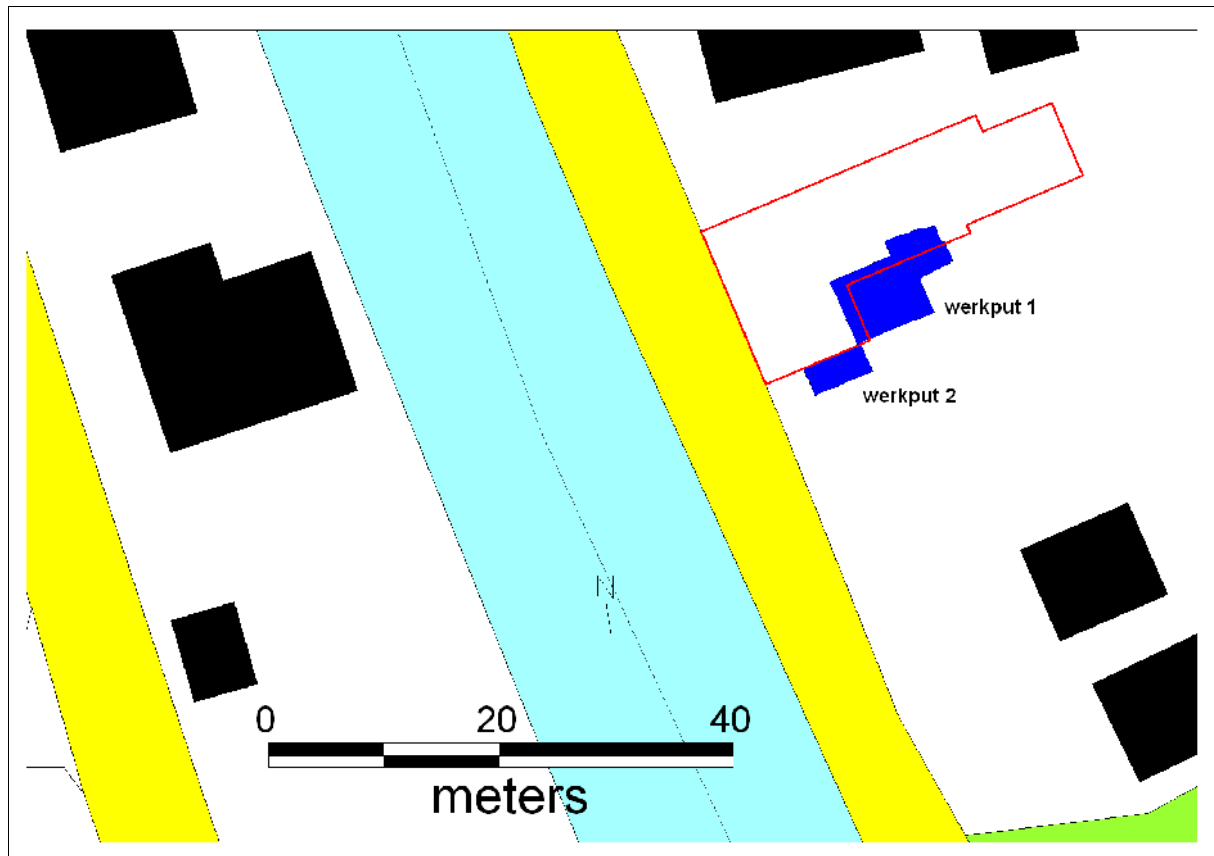
Appendix III: Bouwtekening oorspronkelijke situatie

Bouwtekening van de begane grond van het huis aan de Zandweg 4 te Maarssen (niet op het noorden gericht). De situatie zoals deze voor aanvang van de werkzaamheden was. In rood zijn schematisch de twee werkputten aangegeven. De rode pijl geeft aan waar de kelder zich bevindt, hier staat in de tekening ook het woord 'luik' geschreven.

Appendix IV: Ligging werkputten

Kaartje met de ligging van de twee werkputten aan de Zandweg 4 te Maarssen (op het noorden gericht). De werkputten zijn weergegeven in blauw. De bestaande bebouwing is met een rode lijn aangegeven.

Appendix V: Allesporenkaart

Appendix VI: Vondstenlijst